

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGVEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

1914. év, augusztus 1.

XV. FÜZET.

LIII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ara egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évi díj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utcza 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio“ teendő

“Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául! Az „Erdészeti Lapok” közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felveszszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokoni kötelékben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ivnyi (16. old.) eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel, 64—96 K, ha az átdolgozást igényel avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 48—64 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 32—48 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség évnegyedenként küldi meg.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes féelvekre s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint amilyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvétetni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlenyomatokat* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítására 30 példánynál 3 K 60 fill., 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többé kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhetnek meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDŐ. Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői-erdészeti és vadászati altisztek részére. Szerkeszti *Balogh Ernő* m. kir. erdőtanácsos. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára 1 évre 4 K.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1914. ÉVI (33.) ÉVFOLYAMA. Ára tagoknak 2 K, másoknak 3 K. Legzajlszerűbb 2 K 45 f, illetőleg 3 K 45 f előzetes bekiüldésével rendelni, mely esetben bérmentve szállítatik.

AZ ERDŐÓR vagy **AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEK ÉS FELELETEKBEK.** Irta: *Bedő Albert*. IX. kiadás, 1912. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes bekiüldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: bölcs házai *Belházy Emil*. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: *Fekete Lajos* és *Mágocsi-Dietz Sándor*. I. kötet. Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

1914. AUGUSZTUS 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

15. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék. ☞

(Telefon: 37—22.)

Értesítés.

A háborus viszonyokra való tekintettel az Országos Erdészeti Egyesületnek f. évi augusztus hó 23-ára Kassára egybehívott közgyűlését elhalasztjuk.

Az Országos Erdészeti Egyesület Elnöksége.

Az amerikai feketedió. (*Juglans nigra* L.)

Irta: *Majerszky István.*

Egyik fakereskedelmi szaklap piaczi jelentésében nem régen a következő adatokat találtam:

Dió: magyar	---	---	80—90 K	m^3 -ként
stájer	---	---	115—120	" "
olasz	---	---	125—170	" "
amerikai	---	---	300—350	" "

Azt hiszem, hogy jobb ajánlás ennél az amerikai feketediónak nem kell; mert ennek a fájáról van szó.

Az az árkülönbség, mely a magyar, stájer meg olasz szelid-dió (*Juglans regia* L.) fája közt van, könnyen magyarázható. Ugyanaz ez, mint a magyar és szlavóniai meg a spessarti tölgyfa közti árkülönbség. De ha a legdrágább európai szelid-diófa árát hasonlítjuk is össze az amerikai diófa árával, akkor is legalább 100⁰/o esik az utóbbi javára.

Az Erdészeti Lapok hasábjain is már többen ajánlották, én tehát a fenti árakra hivatkozva, csak az előbbi cikkek íróihoz óhajtók csatlakozni és a fa tenyésztésének leírásában csak egyes szerzett tapasztalatokra kiterjeszkedni, hogy akik a jövőben a feketedió telepítésével foglalkozni kívánnak, némi utmutatást találjanak.

A feketedió talajigényei megegyeznek a kocsános tölgy talajigényeivel. Valamint az csak mély, jó talajon nő kitünően, ugy a feketedió is. A magkereskedők ugyan azt mondják: bárhol megnő. Ne higyjünk nekik, hanem csak oda telepítsük a feketediót, ahova nyugodt lelkiismerettel, a sikernek nem reményében, hanem tudatában, a tölgyet is telepítenők. Ilyen helyen aztán hálás is a feketedió.

A tölgyet messze elhagyja növekedésében, azért egyenként keverni nem is szabad, csak ha a tölgy már néhány éves, szabad a feketedióval pótolni.

A telepítés mindig magról történjék. Legjobb a magot ősszel, zöld héjával venni és úgy ültetni közönségesen kapa, vagy eke után. A magot lehéjazni teljesen fölösleges pénzpazarlás. Ebből az is következik, hogy lehetőleg ősszel ültessünk. Őszi ültetés után a mag tavasszal jobban kél, egyébként nagyon rendetlenül csirázó fanem. Egesz nyáron, sőt a következő évben, de még két év mulva is kél.

A csemetével való erdősítést nem ajánlhatom. Ugyanis az első években a feketedió csemetéjének más gyökere jóformán nincs is, mint egy nagyon erős és nagyon hosszú karógyökér, melyet az átültetésnél el kell vágni s így a csemetét tápláló szervétől jóformán megfosztani. Az egy-két éves csemete az átültetés után, ha ugyan el nem pusztul, sokáig kinlódik. A nagy, már suháng számba menő csemetével pedig eredményt nem értem el, azt már nem lehet átültetni, legfeljebb kertészetileg, amihez azonban az erdészetnek nem áll elég költség rendelkezésére.

A feketedió talajigénye egyben tér el a kocsános tölgy talajigényétől, hogy t. i. a vizet egyáltalában nem tűri. Hihetetlen, hogy ebben mennyire kényes. Van egy 1908. évi ültetésem, mely 50—60 m széles. A két széle közt a szintkülönbség talán 40 cm. A felső szélén a most öt tenyésztési időszakot átélt fácskák már 6—7 m magasak, az alsó szélén, ahova nedves időjárásnál felszíni víz is ér, ha itt-ott a régi barázda tetején sinlódik is egy-egy csemete, az ma is akkora, mint az első évben volt, amikor száraz tavasz és nyár járván, a mag mindenütt nagyon szépen kikelt. Amint az erdősítés alsó szélétől a talaj emelkedik, úgy magasabbak a csemeték is, csakhogy egy-egy centimeter szintkülönbségre a törzsek magassága deciméterekkel nő. Ezen kényesség a nedvesség iránt annál érdekesebb, mert hiszen a csemetéknek hosszú karógyökere a hivatkozott erdősítés felső részén már az első évben szintén beleért a talajnak az ő számára tulnedves rétegébe. Tehát inkább az elárasztás iránt érzékeny.

Gyors és feltétlenül szálás növekedése miatt ritka hálózatban ültethető. De ahol rudakat, póznákat jól lehet értékesíteni sűrűbben ültetve 8—10 éves korban szép egyenes rudakat szolgáltat, akár a fenyő. Ritka hálózatban eleinte ugyan hosszú, de vékony oldalágakat fejleszt, ezek azonban a törzsnek egyenes felfelé való növést nem befolyásolják, s amint a koronák összeérnek, egy év alatt elhálnak. Tehát műfatermelésre megfelelőbb fanemet sem kívánni, sem találni nem lehet.

Pótlásképpen pusztuló nyárfafiatalos közé ültetett feketedió 14 éves korban 0.6 záródás mellett 24 m³ holdankénti fatömeget mutat, tehát teljes záródásnál 40 m³-t. Egy másik, mellette levő 16 éves tulsűrű részlet 50 m³-t. Egy harmadik 0.8 záródású ugyanazon korban 49 m³-t.

Ezt a nagy fatömegnövekedést, a szép szálás növést, valamint azt, hogy a százados tölgyek méreteit is eléri, s végül az óriási árakat egybevetve, többet, azt hiszem, nem szükséges ezen fafaj ajánlására mondani.

További kitünő tulajdonsága a feketediónak, hogy rovar, gomba ez ideig nem bántja.*) Valami levélgomba károsít ugyan benne, de

*) Szerző utólag arról értesített, hogy a f. évben a nagy tömegben fellépett *Ocneria dispar* ezt a faját is megtámadta. Szerk.

idáig nem veszedelmesen. Egy nagybirtokostól hallottam, hogy nála néhány év előtt valóságos csapás számba menő cserebogárjárás volt. A cserebogarak minden fát lerágtak, csak az egy szál feketediót, mely ott található, kimélték meg. Mikor aztán minden más elfogyott, rámentek erre is, de ami ráment, mind elpusztult. A fa alatt ugy lehetett összesöpörni a döglött cserebogarat.

A rovarokkal szemben való ellenállóképessége miatt magja is jó, nem kell félni kukaczos magtól.

Kitűnő tulajdonsága még, hogy a vad csak legvégső esetben, télen hóban, ha már más rágni való nincs, rágja le a rügyeit. Ezért még a vaddús vidéken is, hol más fanemet csak mindenféle fortélylyal, kenéssel, kötözéssel lehet felnevelni, sikeresen nevelhető ezek nélkül.

Tőről kitűnően sarjad és amennyire én tapasztaltam, növekedésére a csemetéknek két éves korban való töre metszése nagyszerű hatással van, már az első évben elhagyja a töre nem metszett csemetét.

A tavaszi fagy iránt azonban nagyon érzékeny. Korán terem, 10—12 éves korban már rendszeren. Őszszel lombja korábban hull, mint a gyümölcs tömege.

Konzuli jelentés szerint Amerikának feketedióállománya rohamosan apad, s így a fa értéke még emelkedni fog. S ugy tudom, hogy a konzul ur saját birtokán, a jövőre számítva, minden más helyett feketediót ültet.

